

OBSAH

DRUHÉHO SVAZKU.

KNIHA II.

Renaissance (pokračování).

Kapitola II. **Divadlo.**

	Strana
I. Obecenstvo. — Jeviště	2
II. Mravy šestnáctého století. — Prudké a úplné roz- pětí přirozenosti	6
III. Anglické mravy. — Napětí energické a smutné povahy	16
IV. Básníci. — Obecný soulad mezi povahou básníka a povahou jeho století. — Nash, Decker, Kyd, Peel, Lodge, Greené. — Jejich stav a život. — Marlowe. — Jeho život. — Jeho dílo. — <i>Tamerlan</i> . — <i>Maltézský žid</i> . — <i>Edward II.</i> — <i>Faust</i> . — Jeho pojetí člověka	25
V. Zřízení tohoto divadla. — Postupy a povaha tohoto umění. — Napodobivá sympatie, která líčí výraz- nými ukázkami. — Protiva umění klasického a germánského. — Psychologické ustrojení a vlastní obor těchto dvou umění	42
VI. Mužné osoby. — Zuřivé vášně. — Tragické udá- losti. — Nemírné povahy. — <i>Vévoda milánský</i> , od Massingera. — <i>Annabella</i> , od Forda. — <i>Věvod- kyně z Malfi a Vittorio</i> od Webstera. — Ženské osoby. — Germánské pojetí lásky a manželství. — Euphrasia, Bianca, Arethusa, Ordella, Aspasia, Amoret u Beaumonta a Fletchera. — Penthea u Forda. — Souhlas typu duševního a fysického	49

Kapitola III. **Ben Jonson.**

- I. Náčelníci školy ve své škole a ve svém století.
— Jonson. — Jeho temperament. — Jeho povaha. —
Vychování. — Počátky. — Zápasy. — Chudoba. —
Nemoci. — Konec 76
- II. Jeho učenost. — Klasické záliby. — Didaktické
osoby. — Krásné uspořádání jeho plánů. — Uprí-
mnost a určitost jeho slohu. — Síla jeho vůle a
vášně 82
- III. Jeho dramata. — *Catilina* a *Sejan*. — Proč mohli
líčiti osoby a vášně římské korupce 90
- IV. Jeho veselohry. — Jeho reforma a theorie divadla.
— Jeho satirické veselohry. — *Volpone*. — Proč
jsou jeho veselohry vážné a bojovné. — Jak líčí
vášně renaissance. — Jeho šprýmovné veselohry. —
Mlčelivá žena. — Proč jsou jeho veselohry ener-
gické a drsné. — Jak odpovídají zálibě renaissance 97
- V. Meze jeho talentu. — V čem zůstává pod Molié-
rem. — Nedostatek vyšší filosofie a komické ve-
selosti. — Jeho obraznost a fantasie. — *Sklad
novinek* a *Slavnost Cynthie*. — Jak si vede
při společenské a lyrické veselohře. — Jeho drobné
básně. — Jeho *Masky*. — Divadelní a malebné
mravy dvora. — *Neulěšitelný pastýř*. — Jak zů-
stává Jonson básníkem až na své smrtelné lože 113
- VI. Všeobecný náhled o Shakspearovi. — Jaké je u Sh.
základní pojetí. — Podmínky lidského rozumu. —
Jaká je u Sh. hlavní mohutnost. — Podmínky
přesného představení 20

Kapitola IV. **Shakspeare.**

- I. Život a povaha Sh. — Jeho rodina. — Mládi. —
Sňatek. — Stává se hercem. — Jeho *Adonis*. —
Znělky. — Lásky. — Nálada. — Hovor. — Smutek.
— V čem spočívá tvůrčí a sympatická povaha. —
Jeho obezřelost. — Jeho jmění. — Jeho uchýlení
se v ústraní 126

II. Jeho sloh. — Obrazy. — Přehánění. — Nesrovnalosti. — Překypující výmluvnost. — Rozdíl mezi tvůrčím a analitickým pojetím	144
III. Mravy. — Familiárnost. — Prudkost. — Neomalenost. — Hovor a činy. — Souhlas mravů a slohu	151
IV. Osoby. — Jak patří všechny k téže rodině. — Surovci a hlupci. — Caliban, Ajax, Cloten, Polonius, chůva. — Jak mechanická obraznost může předcházeti rozum nebo jej přežítí.	160
V. Lidé duchaplní. — Různost mezi duchem rozumovačů a duchem umělců. — Mercutio, Beatrice, Rosalinda, Benedikt, šaškové. — Falstaff	167
VI. Ženy. — Desdemona, Virginie, Julie, Miranda, Imogena, Kordelie, Ofelie, Volumnie. — Jak představuje Sh. lásku. — Proč zakládá Sh. cnost na pudu neb vášni.	172
VII. Zločinci. — Jago, Richard III. — Jak přehnané choutky a nedostatek svědomí jsou přirozeným oborem vášnivé obraznosti	177
VIII. Jeho velké osoby. — Přehánění a choroby obraznosti. — Lear, Othello, Kleopatra, Koriolan, Macbeth, Hamlet. — Srovnání psychologie Shakspearovy a francouzských tragiků	180
IX. Fantasie. — Shoda obraznosti a pozorování u Sh. — Zájem veselohry sentimentální a romaneskní. — <i>As you like it</i> . — Názor o životě. — <i>Midsummer night's dream</i> . — Názor o lásce. — Soulad všech částí díla. — Soulad díla a umělce	197

Kapitola V. **Křesťanská renaissance.**

I. Nepravosti pohanské renaissance. — [Úpadek jižních vzdělaností	214
II. Reformace. — Schopnost germánských plemen a vhodnost severních podnebí. — Tělo a duše u A. Dürera. — Jeho Mučedníci a Poslední soudy. — Luther. — Jeho pojetí spravedlnosti. — Ustrojení protestantství. — Krise svědomí. — Obnova srdce. — Potlačení vnějších úkonů při pobožnosti. — Přeměna duchovenstva	221

	Strana
III. Reformace v Anglii. — Tyranství církevních dvorů (soudních). — Nepořádky duchovenstva. — Podráždění lidu. — Vnitřek diecese. — Pronásledování a obracení na víru. — Překlad bible. — Jak biblické události a hebrejské city se shodují se současnými mravy a anglickou povahou. — <i>Prayer-Book</i> . — Morální a mužná poesie modliteb a bohoslužeb. — Kazatelství. — Latimer. — Jeho vychování. — Povaha. — Důvěrná a přesvědčující výmluvnost. — Jeho smrt. — Mučedníci za Marie. — Anglie jest pro budoucnost protestantskou	232
IV. Anglikáni. — Blížkost náboženství a světa. — Jak proniká náboženský cit do literatury. — Jak cit krásna trvá v náboženství. — Hooker. — Obsáhlost jeho ducha a šíře jeho slohu. — Hales a Chillingworth. — Chvála rozumu a snášlivosti. — Jeremy Taylor. — Jeho učenost, obraznost, poesie	261
V., VI., VII., VIII. Puritáni. — Protiva náboženství a světa. — Jejich dramata. — Jejich morálka. — Jejich skrupule. — Jejich triumf a nadšení. — Jejich dílo a praktický smysl. — Bunyan. — Jeho život, duch a báseň. — Budoucnost protestantství v Anglii.	278, 299, 306

Kapitola VI. Milton.

I. Povšechný náhled o jeho duchu a povaze. — Jeho rodina. — Vychování. — Studie. — Cesty. — Návrat do Anglie	320
II. Účinky povahy soustředěné a samotářské, — Jeho přísnost. — Jeho nezkušenost. — Jeho sňatek. — Jeho děti. — Domácí mrzutosti	326
III. Jeho bojovná ráznost. — Polemika proti biskupům. — Polemika proti králi. — Jeho nadšení a nepoddajnost. — Jeho theorie o vládě, církvi a vychování. — Jeho stoicismus a cnost. — Jeho stáří, zaměstnání, osoba	329

- IV. Prosaik. — Změny nastalé od tří set let ve tvářnostech a názorech. — Těžkopádnost jeho logiky. — *Pojednání o Rozvodu*. — Neohrabanost jeho vtípkování. — *Animadversions upon the remonstrant*. — Drsnost jeho diskuse. — *Defensio populi anglicani*. — Prudkost jeho záští. — *Reasons of church Government. Iconoclastes*. — Jeho sloh. — Obširnost jeho výmluvnosti. — Bohatství jeho obrazů. Lyričnost a vznešenost jeho dikce. . . . 337
- V. Poesie. — V čem se blíží a vzdaluje od básníků renaissance. — Ják ukládá poesii morální cíl. — Jeho světské básně. — *Allegro a Penseroso*. — *Comus. Lycidas*. — Jeho zbožné básně. — *Ztracený ráj*. — Podmínky opravdové epeje. — Nevyskytují se ani ve století ani v básníku. — Srovnání Evy a Adama s anglickou domácností. — Srovnání Boha a andělů s monarchickým dvorem. — Co zůstává z básně. — Srovnání mezi city Satanovými a republikánskými vášněmi. — Lyrický a morální charakter krajin. — Povznesení a zdravý smysl morálních názorů. — Postavení básníka a básně mezi dvěma věky. — Ustrojení jeho ducha a díla 338
- Seznam spisovatelů a úhrnná bibliografie jejich děl . 396